

Lausunto

28.5.2024

VN/25158/2023
VN/25158/2023-VM-22

Liikenne- ja viestintäministeriö

Valtiovarainministeriön lausunto EU:n datasäädöksen kansallista täytäntöönpanoa koskevasta arviomuistiosta

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt valtiovarainministeriön lausuntoa luonnoksesta arviomuistioksi EU:n datasäädöksen kansallisesta täytäntöönpanosta Suomessa.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/2854 datan oikeudenmukaista saatavuutta ja käyttöä koskevista yhdenmukaisista säännöistä eli *datasäädös* on osa Euroopan komission vuonna 2020 antamaa datastrategiaa ja sen toimeenpanoa. Datasäädöksen tarkoituksena on edistää verkkoon liitettyjen tuotteiden tuottaman datan saatavuutta ja käyttämistä, edesauttaa julkisen sektorin pääsyä yksityisen sektorin hallussa olevaan dataan poikkeus- tai hätätilanteen yhteydessä, helpottaa datankäsittelypalvelusta toiseen vaihtamista, sekä varmistaa, etteivät kolmansien maiden viranomaiset pääse laittomasti käsiksi datanvälityspalveluiden hallussa olevaan eurooppalaiseen dataan.

Valtiovarainministeriö on ollut mukana arviomuistiota valmistelleessa työryhmässä ja kiittää liikenne- ja viestintäministeriötä mahdollisuudesta vaikuttaa arviomuistion sisältöön työryhmän yhteydessä. Valtiovarainministeriö tuo tässä yhteydessä esiin kuitenkin joitakin huomioita.

Viranomaistehtävät

Valtiovarainministeriö toteaa, että arviomuistiossa on tunnistettu asetuksen edellyttämät uudet viranomaistehtävät, minkä lisäksi muistiossa on perustellut ehdotukset näiden tehtävien hoitamisesta. Datasäädöksen monipuolinen ja heterogeeninen luonne puoltaa ratkaisua, jossa kaikkia asetuksen viranomaistehtäviä ei osoiteta yhdelle viranomaiselle. Arviomuistiossa on lyhyesti tarkasteltu Tilastokeskuksen ja Digi- ja väestötietoviraston nykyisiä tehtäviä, eikä siinä ehdoteta niille uusia tehtäviä. Valtiovarainministeriö voi yhtyä arvioon näiltä osin.

Kunnat ja hyvinvointialueet datan hyödyntäjinä (II ja III luku)

Valtiovarainministeriö kiinnittää huomiota siihen, että myös kunnat ja hyvinvointialueet voivat varsinkin tarjoamiensa palveluiden osalta olla datasäädöksessä tarkoitettujen verkkoon kytkettyjen laitteiden käyttäjiä. Tällöin näiden laitteiden keräämää tietoa voitaisiin käyttää datasäädöksen mahdollistamana parantamaan kuntien ja hyvinvointialueiden palveluiden laatua ja tehokkuutta. Jatkovalmistelussa tätä mahdollisuutta olisi hyvä pitää esillä erityisesti kuntien ja hyvinvointialueiden suuntaan esimerkiksi vaikutustenarvioinnin näkökulmasta.

Laitteista kerättävät tiedot voivat olla arkaluonteisia, mikä korostaa asianmukaisten käyttöoikeuksien ja tietoturvallisuustoimenpiteiden merkitystä.

Yksityiselle sektorille tehtävät datapyynnöt (V luku)

Postiosoite
Postadress
Postal Address

Valtiovarainministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Snellmaninkatu 1 A
Helsinki

Puhelin
Telefon
Telephone

0295 16001
+358 295 16001

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

kirjaamo.vm@gov.fi

PL 28
00023 Valtioneuvosto

VN/25158/2023-VM-22

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: